

Budsjettforslag 2026 - H, PP, V og FrP

Endringsforslag

Budsjettforslaget viser endringer i forhold til kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2026 - 2029.

Driftsbudsjett – tall i hele tusen

Tjenesteområde/gruppering	Tiltak	2026	2027	2028	2029
Administrasjon og service	Politisk organisering og representasjon	-350	-700	-1500	-1500
Oppvekst	Overgangsleir	250	250	250	250
Netto finansutgifter	Renteutgifter	0	0	0	822
Netto finansutgifter	Avdrag på lån	0	0	0	500
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	Avsetninger til disposisjonsfond	100	450	1250	-72
Sum endring drift		0	0	0	0

Endringsbeskrivelse av tiltak i drift

Politisk organisering og representasjon

Det foreslås sammenslåing av råd og utvalg for å effektivisere politisk organisering, noe som vil gi færre møter og lavere administrative kostnader. Endringene skal gjelde fra neste periode (2027), men enkelte sammenslåinger kan skje allerede fra neste år. Det vurderes også ytterligere innsparinger i politisk representasjon. Kostnadene er allerede halvert siden 2023, men målet er å fortsette denne trenden og stramme inn enda mer.

Overgangsleir

Det settes av midler til en alternativ overgangsleir for barn som går fra barne- til ungdomsskolen, til erstatning for Stemnestaden. Overgangen fra barneskole til ungdomsskole er en kritisk fase for mange elever. Tiltak som gir trygghet, sosial tilhørighet og relasjonsbygging kan redusere stress og bidra til et bedre læringsmiljø. Leiren gir en arena for mestringsopplevelser og relasjonsbygging mellom elever og lærere.

Dette er en investering i barn og unges fremtid og et tydelig signal om at kommunen ønsker å prioritere tiltak som gir trygghet og inkludering i en sårbar overgangsfase. Det viser at vi setter barn og unge først, også i krevende økonomiske tider. Forebygging er et viktig satsingsområde, avgjørende for å skape et godt oppvekstmiljø og forhindre utenforskap.

Oppsummering av budsjettforslaget (drift)

De store justeringene på driftsbudsjettet ble gjort i sparepakken tidligere i år. Det blågrønne flertallet står på innsparingene som ble gjort da, og støtter opp om de ytterlige tiltakene som er gjort i budsjettet. Som varslet i behandlingen av sparepakken, er det viktig for oss å få på plass en overgangsleir for barn som går fra barne- til ungdomsskolen, til erstatning for Stemneshagen. Det settes av 250.000,- til dette formålet. Midlene hentes gjennom å redusere kostnadene til politisk organisering og representasjon. Det foreslås sammenslåing av råd og utvalg for å effektivisere politisk organisering, noe som vil gi færre møter og lavere administrative kostnader. Endringene skal gjelde fra neste periode (2027), men enkelte sammenslåinger kan skje allerede fra neste år. Det vurderes også ytterligere innsparinger i politisk representasjon. Kostnadene er allerede halvert fra Arbeiderpartiet hadde ordføreren, men målet er å fortsette denne trenden og stramme inn enda mer. Det er forventet at Haugesund Kino og Konserthus KF sparer 1M i 2026, selv uten endring av selskapsform.

Investeringsbudsjett – tall i hele tusen

Tjenesteområde/gruppering	Investering	2026	2027	2028	2029
By og samfunn	Sentrumsmidler	5000	5000	5000	5000
By og samfunn	Bydelsmidler	0	5000	5000	5000
By og samfunn	Breidablik læringssenter- rehab	-5000	-10000	15000	0
Sum investeringsinntekter	Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	-5000	-2000
Sum investeringsinntekter	Bruk av lån	0	0	-20000	-8000
Sum endring investering		0	0	0	0

Oppsummering (investering)

Det blågrønne flertallet ønsker å opprettholde sentrum- og bydelsmidler på 10M årlig. Dette er midler som viser godt igjen i bybildet, og bidrar til at mindre prosjekter kan gjennomføres. Bydelsmidlene bidrar blant annet til at kommunen kan fortsette det viktige arbeidet med å ruste opp uteområdene på skolene. Breidablik læringssenter utsettes et halvt år i påvente av saken om skolestruktur, slik at alle byggene som brukes til skole kan ses i sammenheng.

Verbalforslag

Styringsdokument - formannskapet

ØKONOMI

En sunn kommuneøkonomi er en forutsetning for at kommunen skal være i stand til å tilby gode velferdstjenester og utvikle byen videre. Vi har i dag et betydelig merforbruk på drift, og et investeringsnivå som vil tære på disposisjonsfondet og kommunens utgifter til renter og avdrag. Formannskapet ønsker å jobbe tett med kommunedirektøren i løpet av 2026 for å få driften i balanse, og oppnå et handlingsrom som kan løse fremtidens utfordringer for Haugesund kommune.

RAPPORTERING

For å sikre at de langsiktige tiltakene for en sunn drift har nødvendig fremdrift, skal det opprettes styringsverktøy og rapportering som gir forutsigbarhet og arbeidsro for både folkevalgte og kommunedirektøren innen drift og de viktigste satsingsområdene som Helse2040, HGSD2.0, 15:2, fremtidens skole og Flotmyr. Kommunen skal ha en strategisk tilnærming som gir forutsigbarhet og målbarhet. Det er forventet at kommunedirektøren legger frem hvilke parametre det skal måles etter for å vise progresjon mot endelig måloppnåelse.

PLANVASK

Om kommunen skal klare å ta ned driftsnivået må antall planer, oppgaver, krav og oppfølginger tas ned. Det er ønskelig å ta en helhetlig gjennomgang av alle planene kommunen har på tvers av virksomhetsområder med et mål om å redusere antall planer og rapporteringskrav i kommunen.

KOMMUNEPLAN

For å kunne tilby gode tjenester og ha en by i vekst med 40.000 innbyggere innen 2030, er vi avhengige av å tiltrekke oss flere kloke hoder og varme hender. Kommunen må ha tilstrekkelig og differensierte boligreserver tilgjengelig for kommende generasjoner, og alle typer næringer må ha mulighet til å utvikle og etablere seg

Da er det sentralt at vi vedtar rulleringen av Kommuneplanens arealdel. Det vil være viktig at kommuneplanens arealdel kommer til endelig behandling i løpet av året, og at formannskapet holdes løpende orientert om fremdriften.

HGSD2.0

Haugesund skal jobbe målrettet for å bli en mer serviceinnstilt kommune som er mindre byråkratisk, døgnåpen og gir bedre tjenester til innbyggerne. Haugesund skal bli en foregangskommune for fremtidens kommunedrift. Det vil på sikt spare oss for store utgifter og gjøre Haugesund kommune til et bedre sted å bo, og en mer attraktiv og

fremtidsrettet arbeidsplass. Med gode selvbetjeningsløsninger vil kommunen også ha flere hender tilgjengelig for å hjelpe de som fortsatt ønsker og trenger kontakt med kommunen for å løse sine behov.

Det vil være viktig at vi konkretiserer en HGSD 2.0 strategi som skal vise hvordan kommunen skal bli mer digital, innovativ og brukervennlig frem mot 2030. Innovasjon knyttet til nye, mer effektive arbeidsverktøy innen alle tjenesteområdene prioriteres.

15:2

Effektivisering betyr at kommunen får mer ut av ressursene. Dette betyr blant annet mer effektiv bruk av kommunens mange bygg, både med hensyn til areal- og energibruk. Prosjektet 15:2 må konkretiseres og videreføres med en tydelig fremdriftsplan i løpet av året.

Styringsdokument – oppvekst

Demografiendringene hele Norge opplever gir færre unge og flere eldre, også i Haugesund. For oppvekst vil det betyr reduserte overføringer, og tjenestene må omstille seg.

Fremtidens skole skal ses i sammenheng med konkrete tiltak for kostnadsreduksjon og en økonomisk bærekraftig fremtidig drift av skolesektoren i kommunen. Målet er å sikre en framtidig stabil skolestruktur og kvalitet i skolen. Ved endring av skolestrukturen er det viktig er at alle skolene skal være faglig og pedagogisk robuste, med store nok fagmiljø som sikrer profesjonsutvikling hos ledelse, lærerne og andre ansatte i skolen. I tillegg til å vurdere driften av de ordinære skolene, forventes det også en gjennomgang av status og videre planer for alternative opplæringsarenaer. Det er videre forventet at både kulturskolen og Breidablik blir inkludert og vurdert i sammenheng med helheten.

Fremtidens skole vil også endre behovet for administrative ressurser i Oppvekst. Det skal gjennomføres en virksomhetsgjennomgang i løpet av 2026, der det også skal vurderes om SLT-funksjonen skal legges under Oppvekst.

En mer praktisk og variert skole hvor det legges til rette for mer lek og lekbasert læring i skolen, spesielt i 1.klasse. Det må også ses på mulighet for å omdisponere timene i fag, bruk eksterne aktører som f.eks. Friluftsrådet Vest, Ungt Entreprenørskap og samarbeid med næringslivet.

Det blågrønne flertallet forventer at kommunedirektøren følger opp og videreutvikler plan for forebygging av omsorgssvikt og atferdsvansker.

Ved å satse på sosiallærere i skolen, og andre fagfelt som kan bidra i klasserommet, skal kommunen fortsette å styrke laget rundt eleven og slik bidra til mer læring for våre elever. Vi ønsker at Haugesund skal strekke seg for å få Rogalands beste skoler.

Gjennom strukturelle endring vil det sikres effektiv drift av de kommunale barnehagene. Det samme vil gjelde helsestasjoner, hvor en samling av byens tre helsestasjoner vil sikre bedre ressursutnyttelse, styrke fagmiljøene og høyere kvalitet på tjenestene.

Utfordringsbildet for barnevernstjenesten er ifølge kommunedirektøren sammensatt. Økte kvalitetskrav, jevnt økende saksmengde og betydelig grad av turnover og sykefravær skaper utfordringer. Men utgangspunkt NOUen «Trygg barndom, sikker fremtid og de forslåtte endringer i barnevernsloven må det arbeides videre med å opprette brukerforum for å sikre mer åpenhet og bedre dialog, mer stabilitet i tjenestene og sterkere fagmiljøer, høy kvaliteten på styring, ledelse og internkontroll og samhandlingen med andre tjenester.

Styringsdokument - helse- omsorg og sosiale tjenester

HELSE OG OMSORG

For å nå målsetningene som er forankret i bystyrets strategi for tjenesteområdet er det avgjørende at kommunedirektøren i 2026 har et særskilt fokus på kostnadskontroll. Kommunedirektøren må etablere systemer og rapporteringslinjer som gjør at man raskere får oversikt over avvikende budsjettposter slik at det raskt kan gjennomføres tiltak for å opprettholde budsjettbalanse. Utvalg for helse- omsorg og sosiale tjenester skal holdes løpende orientert om kostnadsutvikling og omstillingstiltak, også mellom tertialrapporteringene.

Kommunedirektøren har lagt frem et omfattende investeringsprogram for sektoren – Helse 2040. I 2026 bevilges det kr. 5 000 000,- til planleggingsaktiviteter for de ulike fasene av prosjektet, herunder konseptvalgutredning (KVU). Kommunedirektøren skal tidlig i 2026 forankre et mandat for KVU-en med utvalg for helse- omsorg og sosiale tjenester, og legge frem en plan for medvirkning i prosessen jfr. Bystyrets vedtak 01.10.25.

I tråd med strategiplanen for helse- omsorg og sosiale tjenester forventer bystyret at kommunedirektøren i 2026 konkretiserer hvilke aktiviteter som gjøres for å «snu tjenestetrappen». Særlig med hensyn til forebygging, korttidsopphold og hjemmebaserte tjenester. Bystyret ber om at kommunedirektøren vurderer om sammenhengen mellom disse funksjonene er organisert godt nok med hensyn til nåværende og fremtidige behov.

PSYKISK HELSE OG RUS

Bystyret ser med bekymring på de psykose-/rusutløste, vilkårlige angrepene som er begått på tilfeldige mennesker i Haugesund. Bystyret har tidligere fått gjennomført en forvaltningsrapport om dette temaet. Kommunedirektøren har fulgt opp med tiltak. Bystyret ber om at kommunedirektøren legger frem en ny status for arbeidet som gjøres mot personer i grensesnittet mellom rus, psykiatri og kriminalomsorg, særlig i lys av budsjettkutt/omstilling. Bystyret ber også om at kommunedirektøren vurderer å

konkretisere de det gjelder som en egen målgruppe i aktuelle kommunale planer og strategier.

Kommunedirektøren skal også vurdere organisering av rådgivende enhet for russaker i samråd med politiet, med mål om økt kjennskap og bruk av tilbudet.

SOSIALE TJENESTER

Kommunedirektøren har signalisert at man ønsker å «flytte» flere mennesker over fra stønader til arbeid i kommunen. Utvalg for helse- omsorg og sosiale tjenester ber om en ny orientering om arbeidet i løpet av første halvår 2026, med tilhørende vurderinger om effekt og opptrapping av programmet.

ANSATTMEDVIRKNING

Bystyret mener det er rom for økt medvirkning mellom forvaltning og planlegging av omsorgstjenestene og de som utfører tjenestene, herunder blant annet gjennom vedtakspraksis. Kommunedirektøren skal i 2026 legge frem en sak for utvalg for helse, omsorg og sosiale tjenester som belyser muligheten for tettere samarbeid mellom vedtakskontoret og de øvrige avdelingene i tjenesteområdet, med mål om økt medvirkning og involvering i forvaltning av tjenestene. Bystyret ber om at oppgavedeling mellom ulike kompetanser belyses som en del av saken.

Styringsdokument - by og samfunn

Det blågrønne flertallet har store ambisjoner for Flotmyr-området. Midt i Haugesund sentrum finnes byggemodnede tomter, klare for regulering og bygging. Her kan etableres både næring og bolig, parkeringsanlegg og andre offentlige tjenester. Selv om den økonomiske situasjonen i Haugesund kommune gjør det vanskelig å realisere et bybad på området i inneværende økonomiplanperiode, er vi tydelige på at vi vil se på andre katalysatorer for å få fortgang i bygging på området. Kommunen har et stort investeringsprogram planlagt knyttet til helse- og omsorgstjenester, og et behov for å samlokalisere og modernisere egne kommunale kontorfasiliteter. I tillegg må kommunen være en pådriver i dialog med andre private og offentlige utbyggere, for det er virkelig de som vil fullbyrde området og skape liv på Flotmyr.

Haugesund skal være en kommune som finner løsninger og skaper forutsigbarhet. For å få dette til, forventes det at kommunen gjennomfører en helhetlig opprydding i planverket, legger til rette for raskere og mer forutsigbar saksbehandling, og styrker dialogen med innbyggere og profesjonelle aktører. Kommunens eiendommer skal forvaltes strategisk gjennom en samlet temaplan som viser status, mulige salg, leieavvikling, besparelser og bygg som kan gjenbrukes framfor nytt bygg. Videre må kommunen prioritere tiltak som støtter klima- og energiplanen, og samtidig sørge for at ressursene brukes på de viktigste oppgavene. Derfor skal det framlegges en oversikt over

ikke-lovpålagte aktiviteter som i dag tar tid og kapasitet. Dette skal gi politikerne et godt grunnlag for å prioritere og styrke tjenestene der behovet er størst.

Det skal gjennomføres full planvask i løpet av 2026, hvor endringer skal være begrunnet, og ha tydelige fremdriftsplaner. Planer som gir størst effekt for bolig, næring og byutvikling prioriteres, og legges frem for politisk behandling før utsendelse.

Fra 1. januar 2026 faste tidslinjer for byggesaker. Samtidig ta i bruk mer effektive digitale verktøy og gjennomfører en organisering som skal gjøre arbeidet mer effektivt.

Regelverket skal ikke stå i veien, men brukes aktivt for å finne gode og praktiske løsninger for søkerne.

Kommunedirektøren skal styrke brukerdialogen ved at innsendelser raskt blir bekreftet, og at det blir enklere å gi og motta tilbakemeldinger gjennom forbedret digitale løsning. Samtidig legge større vekt på tydelig veiledning og en mer forutsigbar saksgang, slik at brukerne får bedre oversikt og trygghet gjennom hele prosessen.

Det forventes at kommunedirektøren gjennomfører en gjennomgang på tvers av virksomhetsområdene for å se om Bydrift kan utføre flere driftsrelaterte oppgaver som i dag utføres av idrett og andre enheter.

Kommunen skal legge til rette gjennom planmessige virkemidler for at private eiere tar i bruk tomme arealer og eksisterende fotavtrykk i sentrum til bolig og næringsformål.

Kommunedirektøren skal fortsatt ha et fokus på å redusere utslipp basert på de tiltak som gir størst effekt per brukte krone. ENØK-tiltak, utfasing av gass, elektrifisering av bilpark, og ikke minst redusert arealbruk. Flere av tiltakene kan være direkte lønnsomme på kort tid, og det er ønskelig at kommunedirektøren legger frem hvor kostbart det vil være om vi skal følge målbanen fra 2027.

Styringsdokument - kultur, idrett og frivillighet

Det blågrønne flertallet i Haugesund bystyre har en tydelig ambisjon: Vi ønsker at mest mulig av de kommunale budsjettmidlene som budsjetteres til kultur, idrett og frivillighet, skal brukes på nettopp dette - og en dokumenterbart større andel av budsjettområdet skal nå frivilligheten. Frivilligheten er selve ryggraden i lokalsamfunnet, og vi skal sikre at ressursene faktisk styrker den.

Haugesund kommune har et rikt og mangfoldig foreningsliv, som evner å investere i seg selv, til det beste for byen for øvrig. Neste år forventes det blant annet at gamle Frelsesarmeen rehabiliteres, slik at Haugesund teater får nye lokaler. Samtidig videreutvikles idrettsparken med nytt fotballstadion. Begge prosjektene medfinansieres med kommunale midler, og vil styrke kultur- og idrettstilbudet for Haugesunds befolkning.

Haugesund Kino og Konserthus KF skal i løpet av året synliggjøre og tydeliggjøre skillet mellom sin kommersielle og ikke-kommersielle virksomhet. Det er ønskelig at HKK KF rendyrkes som kommersiell virksomhet, og at Bystyret tildeler støtte til ikke-kommersielle aktiviteter gjennom rammeoverføringer.

Haugesund kommune eier og drifter mange populære møteplasser. Blant annet Haugesund folkebibliotek og bydelshusene. Åpen Zone på Gamle Slaktehuset er en viktig møteplass for mange ungdommer, som understøtter kommunens rolle i å skape trygge arenaer for byens unge. Det er viktig at kommunen har fokus på å lage arenaer som treffer bredden av byens ungdommer.

Kommunedirektøren har utarbeidet en temaplan for tjenesteområdet. I 2026 forventes det at tiltakene og målsetningene i planen prioriteres, og at gjennomføring tidfestes.

Det blågrønne flertallet vil at Haugesund kommune skal gå i bresjen for en bred satsing på folkehelse. Folkehelse handler ikke bare om fysisk aktivitet, men om livskvalitet, inkludering og sosialt fellesskap. Vi skal legge til rette for tiltak som gir innbyggerne bedre helse, sterkere fellesskap og økt trivsel – på tvers av alder, bakgrunn og livssituasjon. Dette må også sees i sammenheng med den vedtatte strategien for helseomsorg og sosiale tjenester, hvor mer ressurser forventes brukt til forebygging og rehabilitering.

Innbyggerne i Haugesund skal oppleve at publikumstilbudet prioriteres og blir dokumenterbart forbedret. Det betyr flere tilgjengelige kultur- og idrettstilbud, høyere kvalitet og bedre opplevelser for publikum.

Fremtidens bassengtilbud

Bystyret ber kommunedirektøren legge frem en sak om et nøkternt bassenganlegg for å sikre at Haugesund kommune kan opprettholde lovpålagt svømmeopplæring.

Følgende løsninger skal vurderes:

- Etablering av svømmeanlegg i kommunal regi
- Leie av fasiliteter hos eksterne aktører
- Totalrenovering av Haraldshallen
- Eventuelt andre løsninger som kommunedirektøren anser som fornuftige